

Primjedbe Crnogorskog Telekoma i odgovori Agencije na nacrt Analize relevantnog tržišta terminalnih ili zaključnih segmenata iznajmljenih linija- veleprodajni nivo

R. br.	Str.	Tekst nacrta Analize	Komentar Crnogorskog Telekoma	Odgovor Agencije
1.	12.	Usluge iznajmljenih linija može biti pružena preko različitih tehnologija prenosa (PDH, SDH, (S)HDSL, Ethernet, ATM itd.) i različitih medijuma prenosa (bakarna parica, optičko vlakno, bežični sistemi prenosa).	CT predlaže da se poslije riječi "ATM" dodaju riječi "IP/MPLS".	Agencija prihvata predlog CT i vrši dopunu teksta analize.
2.	58.	Odobri otvoreni pristup tehničkim interfejsima, protokolima ili drugim tehnologijama i mogućnosti koje su nezamjenljivo potrebne za interoperabilnost usluga ili mreža;	Potrebno definisati i da korisnici moraju imati usklađenu opremu sa opremom CT. Kompatibilna oprema i protokoli su neophodni radi efikasnosti i smanjenja troškova.	Agencija smatra da primjedba CT nije prihvatljiva, jer su u ovom dijelu Analize propisane samo obaveze za CT, kao SMP operatora. Pored toga, prilikom svakog pojedinačnog zahtjeva CT će pružiti informacije operatoru korisniku (ukoliko te informacije nijesu objavljene u oviru Referentne ponude) o tehničkim karakteristikama sistema na koji se traži pristup, kako bi korisnik operator mogao da obezbijedi kompatibilnu opremu kako bi se obezbijedila interoperabilnost.
3.	62.	Iz tog razloga, Agencija smatra da je potrebno obavezati Crnogorski Telekom da obavještava operatore o planiranim promjenama u mreži najmanje godinu dana unaprijed od početka sprovođenja navedenih promjena.	Smatramo da je 3 mjeseca sasvim razuman rok i da je godinu dana neopravdano dug period.	Agencija smatra da primjedba CT nije prihvatljiva. Naime, Agencija smatra da je potrebno nametnuti obavezu Crnogorskom Telekomu da pruža informacije o planiranim promjenama u mreži, kako bi operatori korisnici usluge terminalnog segmenta iznajmljenih linija na veleprodajnom nivou bili u mogućnosti da se prilagode i da pravovremeno reaguju na maloprodajnom nivou. Zbog toga Agencija ocjenjuje da je rok od 1 godine potpuno razuman, kako bi operatori koji koriste uslugu terminalnih segmenata iznajmljenih linija mogli da prilagode svoje poslovanje datim promjenama. Osim toga, i sam CT pravi godišnje

				planove razvoja svoje mreže, pa samim tim takva obaveza ne predstavlja dodatno opterećenje.
4.	64.	Crnogorski Telekom je dužan da dostavlja Agenciji detaljne izvještaje o relevantnim pokazateljima efikasnosti - KPI (eng. <i>Key Performance Indicators</i>) na kvartalnom nivou ili po potrebi na zahtjev Agencije.	Smatramo da je izvještaj na godišnjoj osnovi više nego dovoljan i mjerodavan. Takođe Agencija može u zavisnosti od svojih potreba zahtijevati i vanredne izvještaje.	Agencija smatra da primjedba CT nije prihvatljiva. Agencija može na osnovu kvartalnih izvještaja da efikasnije ocijeni da li CT kao SMP operator vrši dikriminaciju među operatorima korisnicima, ili u odnosu na svoj maloprodajni dio. U slučaju uočavanja takvog ponašanja Agencija može pravovremeno da reaguje. Naime, operator korisnik može da koristi veleprodajnu uslugu terminalnih segmentata iznajmljenih linija za pružanje čitavog niza maloprodajnih usluga svojim krajnjim korisnicima. Kako se nivoi parametara kvaliteta maloprodajnih usluga prate na kvartalnom nivou, Agencija ocjenjuje da je isti rok potpuno razuman i za KPI-e koje se odnose na veleprodajne usluge, od kojih direktno mogu da zavise vrijednosti parametara kvaliteta usluga na nivou maloprodaje.
5.	66.	Odgovarajuće visine naknada u slučaju neispunjavanja garantovanih nivoa pojedinih parametara kvaliteta usluga, kao i procedure za isplatu istih koje će biti proaktivne i neće zahtijevati pojedinačne zahtjeve od strane operatora.	Iako ne sporimo pravo za ovu mjeru, smatramo da je sasvim razumna mjera da se naknade za neispunjavanje SLA uslova, isplaćuju na zahtjev operatora što je uobičajena praksa u svakom SLA.	Agencija smatra da primjedba CT nije prihvatljiva. Ovakava obaveza će dodatno destimulisati CT, kao SMP operatora da ne pribjegava dikriminaciji sa aspekta kvaliteta usluga. Osim toga, takva obaveza je navedena kao preporuka u BEREC dokumentu: " <i>BEREC common position on best practice in remedies imposed as a consequence of a position of significant market power in the relevant markets for wholesale leased lines BoR (12) 83</i> "
6.	66.	Crnogorski Telekom je dužan da dostavi Agenciji sve podatke na kvartalnoj osnovi, pri čemu će označiti podatke koje smatra povjerljivim, kako bi Agencija mogla pratiti i u slučaju potrebe spriječiti bilo kakvu diskriminaciju drugih operatora.	Ranije konentarisano.	Agencija ne prihvata primjedbu CT. Komentar je isti kao za primjedbu CT pod r.br. 4.
7.	68.	U skladu sa Preporukom Evropske Komisije	Crnogorski Telekom je već	Agencija smatra da primjedba CT nije prihvatljiva.

		<p>2005/698/EC⁶, svrha uvođenja obaveze računovodstvenog odvajanja je da pruži detaljnije informacije o poslovnim rashodima i finansijskim rezultatima za relevantna tržišta i usluge. Prilikom pripremanja regulatornih računovodstvenih izvještaja Crnogorski Telekom treba da se rukovodi sledećim principima: troškovne uzročnosti, objektivnosti i nediskriminatornosti, konzistentnosti primjene i transparentnosti. U skladu s Preporukom, Crnogorski Telekom treba da pripremi račune dobiti i gubitka, izvještaje o angažovanom kapitalu za svaki segment obuhvaćen regulacijom, kao i izvještaje o usklađenosti iznosa u regulatornim izvještajima sa zakonskim finansijskim izvještajima.</p>	<p>implementirao obavezu i dostavio naznačene izvještaje pa tekst treba prilagoditi tome, kao što je urađeno kod tržišta 1 na primjer.</p>	<p>Naime, navedena obaveza nije jednokratnog karaktera, već periodičnog. To znači da je CT, kao SMP operator, dužan da svake godine u određenim rokovima sprovodi određene aktivnosti koje su definisane Metodologijom za računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo, kako bi ispunio navedenu obavezu. Iz tog razloga, Agencija ocjenjuje da tekst Analize ne treba mijenjati.</p>
8.	69.	<p>U cilju veće efikasnosti primjene obaveza obezbjeđenja preglednosti i nediskriminatornosti, Agencija ocjenjuje neophodnim nametanje i obaveze odvajanja računovodstvenih evidencija operatoru sa značajnom tržišnom snagom. Obaveza vođenja odvojenih računovodstvenih evidencija je neophodna u smislu identifikacije antikonkurentskih aktivnosti operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu, kao što su praksa unakrsnog subvencionisanja i primjene cjenovnog stezanja (eng. <i>price squeeze</i>) drugih operatora.</p> <p>Polazeći od već nametnutih obaveza nediskriminatornosti i transparentnosti, Agencija ocjenjuje obavezu vođenja odvojenih računovodstvenih evidencija adekvatnom i proporcionalnom.</p>	<p>Obaveza već postoji, i CT je primjenjuje</p>	<p>Nije jasan komentar CT. Naime, većina obaveza nametnih ovim tekstom Analize relevantnog tržišta već postoji i CT ih primjenjuje. S obzirom da se radi o ponovljenoj analizi relevantnog tržišta, Agencija je ocijenila da većina postojećih obaveza koje CT ima kao SMP operator, treba da nastavi da se primjenjuje.</p>